

Paddenstoelen.flits

januari - februari 2010

- [Paddenstoel van de maand: Grijze buisjeszwam](#)
- [Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant](#)
- [Tentoonstelling bomen en zwammen in Gent](#)
- [Determinatiehulp bij KVMV](#)
- [Opvallende korstzwammen in Limburg](#)
- [Paddenstoelenkijkweekend: 16 - 17 oktober](#)

Paddenstoel van de maand: Grijze buisjeszwam

Enkel taaie houtbewoners, zoals de Grijze buisjeszwam (*Bjerkandera adusta*), herkennen we nog onder hun sneeuwdek. Deze zwam vormt éénjarige, dakpansgewijs groeiende, leerachtige hoedjes op een korst die zich over het substraat uitspreidt. Net zoals het elfenbankje is de bovenzijde gezoneerd, viltig-zeemleerachtig, okergrijs of bruingrijs tot zwart, met een scherpe witte rand die later zwart wordt. De gaatjes onderaan de hoed (foto rechts) en op het korstvormig gedeelte zijn rond, licht- tot donkergrijs en zwartverkleurend bij beschadiging. Het taaie vlees, heeft een zurige, zwammige geur. De Grijze buisjeszwam is overal te vinden op stobben, staande en liggende stammen en takken van loofbomen. Deze algemene zwam lijkt sterk op de zeldzamere Rookzwam. De dikkere hoed van de Rookzwam is nauwelijks gezoneerde hoed en de kleinere poriën zijn lichter van kleur (crème) en worden bruin bij beschadiging. Als je dan nog niet overtuigd bent, ruik dan eens goed en je zal merken dat de geur van Rookzwam veel aangener is. In de top 50 van de meest waargenomen soorten in Vlaams-Brabant staat Grijze buisjeszwam momenteel op de 9e plaats.

Paddenstoelenproject in Vlaams-Brabant

Het uitgebreid verslag van wat er in 2008 gebeurde rond paddenstoelen in Vlaams-Brabant is vanaf nu raadpleegbaar op onze [website](#). Gegevens van het voorbije seizoen (of de voorbije jaren) zijn nog welkom tot en met 14 februari. Je kan ze invoeren op [waarnemingen.be](#) of rechtstreeks doorsturen naar [Roosmarijn](#). Daarna is het te laat om ze nog in de atlas op te nemen. Want we vliegen erin en hopen de provinciale atlas van Vlaams-Brabant en het Brussels Gewest nog in 2010 aan u te kunnen voorstellen.

Tentoonstelling bomen en zwammen in Gent

De vele positieve reacties op de tentoonstelling "Met of zonder stippen..." in de tuin van Kina te Gent waren voor Kathleen Ramboer en Marc Haerssens een stimulans om het thema van de paddenstoel verder artistiek en wetenschappelijk uit te diepen. Het onderwerp is immers onuitputtelijk en vraagt naar meer... Dit maal vestigen zij de aandacht op één van de biotopen van de paddenstoel: het bos. De tentoonstelling is een mix van kunst en microscopie geworden,

microscopie omgetoverd in kunstzinnige beelden. Met deze tentoonstelling willen zij tevens op een artistieke wijze het jaar van de biodiversiteit propageren. Voor de microscopie kregen zij de hulp van paddenstoelenspecialiste Lucrèse Van Nieuwerburgh. Op **zondag 7 februari** wordt deze tentoonstelling geopend in het Groot Begijnhof te Gent. Meer info over de locatie en openingsuren vind je [hier](#).

Determinatiehulp bij KVMV

Een groot aantal zwammen zijn niet of nauwelijks op naam te brengen aan de hand van een foto. Bovendien heb je voor het uitbreiden van je zwammenkennis veel literatuur en ervaring nodig. Daarom bieden de meer ervaren leden van KVMV hun hulp aan bij het determineren. In Antwerpen gaat er twee keer per maand een determinatieavond door op dinsdag. Je kan dan ook gebruik maken van de uitgbereide bibliotheek. In Diest kan je twee keer per maand terecht op maandag. Meer info over de activiteiten van KVMV vind je op hun [website](#).

Opvallende korstzwammen in Limburg

In Limburg werden recent twee opvallende en zeldzame korstzwammen waargenomen. Op 17 januari visten Nathalie Linsen en Eddie Lavreys (in de vallei van de grote Beek te Oostham) een doorweekte tak uit een poel, omdat er een mooie korstzwam op groeide. Uiterlijk leek deze sterk op de [Onvertakte stinkkorstzwam](#) (*Scytinostroma portentosum*), maar de gebruikelijke mottenbalgeur ontbrak. Na microscopische controle bleek het om de [Jeneverbeskorstzwam](#) (*Amylostereum laevigatum*) te gaan, een soort die nog nooit met zekerheid werd waargenomen in Vlaanderen. Er werd voordien nooit herbariummateriaal van deze soort bewaard, dus de historische meldingen kunnen helaas niet gecontroleerd worden. De Jeneverbeskorstzwam wijt zijn zeldzaamheid aan de achteruitgang van de Jeneverbes in Vlaanderen. Af en toe wordt de soort ook op *Taxus* gevonden. Een paar dagen later, op 21 januari, werd door paddenstoelenwerkgroep [Mycolim](#) op de wekelijkse donderdag-excursie de [Rode plakkaatzwam](#) (*Meruliopsis taxicola*) gevonden, op een ontschorste den. Gut Tilkin deed de microscopie en maakte een mooie foto (links). Ook van deze soort werd voordien geen herbariummateriaal bewaard uit Vlaanderen. Hoewel deze soort door zijn kleur en structuur opvallende kenmerken heeft, is microscopisch nazicht toch vereist om zeker te zijn van de determinatie. We kunnen in feite spreken over twee nieuwe "bevestigde" vondsten voor Vlaanderen.

Paddenstoelenkijkweekend: 16 - 17 oktober

Naar voorbeeld van "Voeren en beloeren", "Vlindermee", "Kijk een kikker" en "Ziezoogdier" willen we dat weekend zoveel mogelijk mensen aanmoedigen om naar paddenstoelen te kijken in eigen tuin. Deze mooie verschijningen zijn immers zeer goede indicatoren voor de kwaliteit van onze natuur. De misvattingen dat nuttige paddenstoelen enkel in bos groeien en in de tuin slechts schade aanrichten, sturen we bij deze de wereld uit. Zelfs een kleine tuin die ecologisch beheerd wordt kan een thuis zijn voor heel wat soorten. Het doel van deze actie is mensen warm maken voor paddenstoelen, nieuwe paddenstoelgidsen opleiden via een kadervorming, tips geven voor een paddenstoelvriendelijke tuin en zoveel mogelijk gegevens over tuinpaddenstoelen verzamelen. Net zoals bij de rest van de publieksacties zal een zal een uitgebreide folder bij Natuur.blad verschijnen waarbij een aantal soorten in de kijker worden gezet. Voor dit telweekend zoeken we nog een wervende titel. Suggesties zijn welkom bij [Roosmarijn](#).

